model kartonowy ♦ 1:25

MODELIK

Rok VI (XIII) Nr 14/02 ISSN 1428-3840

BT-5

ROSYJSKI CZOŁG LEKKI Z II WOJNY ŚWIATOWEJ

Rosyjski lekki czołg kołowo-gąsienicowy z II wojny światowej

BT-5

24 grudnia 1930 roku w Nowym Jorku załadowano na statek i wysłano do ZSRR jako traktory rolnicze dwa amerykanskie czolgi konstrukcji J.W.Christie. Specjalna sowiecka misja, mają na celu dokonanie zakupu modeli sprzętu pancernego, sluzącego za wzor dla własnych konstrukcji przybyla do USA juz na początku 1930 roku. Amerykanski konstruktor J.W.Christie na przełomie lat 20 i 30 budowal rewelacyjne wowczas i szeroko reklamowane w swiecie czolgi kolowo - gąsienicowe z niezaleznym zawieszeniem wszystkich kol. Zainteresowaly one Rosjan i pod ich nadzorem wg projektu Amerykanina zbudowano dwa czolgi, ktore bez wiez i uzbrojenia dotarły do ZSRR. Tam po intensywnych testach i badaniach podjęto decyzje o rozpoczęciu produkcji seryjnej pod oznaczeniem BT. Pierwszy seryjny model oznaczony BT-2 od amerykańskiego pierwowzoru roznil się wyposazeniem w rosyjskiej konstrukcji obrotową wiezę, mial lzejsze, bogato ozebrowane koła jezdne z otworami, zmieniono tez wyposazenie i rozmieszczenie przedzialu bojowego. Uzbrojenie czołgu stanowiła armata kal. 37 mm i karabin maszynowy, ale z braku armat pierwsze czolgi miały tylko 2 km-y we wspolnym jarzmie. Łącznie w latach 1932-33 zbudowano 620 czolgow BT-2, poźniej do 1939 roku w duzych seriach budowano nowsze wersje tego czolgu oznaczone BT-5 i BT-7. Łącznie zbudowano 7275 czołgów BT wszystkich wersji.

Dane taktyczno-techniczne:

Długosc / szerokośc / wysokosc	535/223/216 mm
Prześwit na kołach / gąsienicach	35/38 cm
Masa	10,2 - 11 ton
Silnik	gaźnikowy 4-suwowy
Pojemnosc / moc silnika	do 27 000 cc/ 340-400 KM
Zaloga	2 ludzi

Model opracowano w skali 1:25 w barwach zimowych, jako pojazd 24 dywizji pancernej 10 korpusu zmechanizowanego - Rosja, 1941 rok

UWAGI OGÓLNE

Przed rozpoczęciem budowy modelu należy zapoznac się z opisem, rysunkami, częsciami i ich rozmieszczeniem na arkuszach. Model nie jest trudny, ale wymaga dużej uwagi przy sklejaniu poszczegolnych części, zwlaszcza kol i gąsienic. Dla podniesienia estetyki zalecam maksymalnie szeroko wykorzystac farby nitro lub Humbrol (do retuszu krawędzi i niezadrukowanych kolorem fragmentow). Zaawansowani modelarze mogą wykonać silnik pod otwieraną pokrywą i przedzial mechanika-kierowcy pod otwieranym wlazem. Model można wykonac zarowno w wersji na gąsienicach, jak i wyłącznie na kolach - na ktorych poruszal się po zdjęciu gasienic podczas dłuzszych przejazdow po drogach utwardzonych. W planach znajdują się dwie wieze umozliwiające wykonanie modelu uzbrojonego w km i armatę 37 mm, lub tylko w samą armatę, przy czym zastosowana wersja malowania wlasciwa jest dla pierwszej wersji, w drugim przypadku model powinien byc jednolicie zielony. Nie wykorzystaną wiezę można w razie potrzeby użyc jako tzw. plaszczyzny zapasowej koloru.

OZNACZENIA DODATKOWE

P/L	- prawa / lewa strona
W	- wyciąć
✂	- rozciąc, naciąc
○ ○	- zwinąc w rurkę
◎ ◎	- zwinąć ciasno
→	- widok do przodu
∪ ∩	- sklelc wg wzoru
↑	- gora części
◡	- wkleic tutaj
*	- nakleić na tekturę o gr. 0,5 mm
**	- nakleić na tekturę o gr. 1 mm

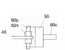
OPIS BUDOWY

Budowę modelu rozpoczynamy od przygotowania szkieletu kadłuba (rys. 1), ktorego wszystkie części nalezy nakleić na tekturę gr. 1 mm. Dolną część kadluba sklejamy z cz. 1-1d (rys. 2), silnik (3-3e) - wg rys. 3. Uklad przedzialu kierowcy pokazują rys. 4-5. W przedniej części kadluba wklejamy cz. 15-16 (rys. 6), potem kierownicę (cz. 13) patrz rys. 5. Cz. 16 c nalezy zwinąc w rurkę i wyciąc otwory, tak jak to pokazuje rys. 7. Zwrócmy uwagę, że cz. 16c powinny byc połączone ze sobą "na miękko" (tzn. bez kleju), np. za pomocą grubej nici, ktorą trzeba wkleic do wewnątrz części przy ich zwijaniu tak, aby odleglosc między nimi nie przekraczała 1 mm. Ruchomość cz. 16c będzie potrzebna przy wykonaniu systemu skręcania kól cz. 46-50. Gotową cz. 16c wstawić (nie przyklejac) wewnątrz cz. 16, potem zainstalowac cz. 16a-16b. Po przyklejeniu gornej części kadluba (2) w tylnej części wkleic cz. 17, na ktorej bez kleju instalujemy wcześniej cz. 18-18d, sklejone wg rys. 8. Reflektory (cz. 21) sklejamy wg rys. 9 i przyklejamy do cz. 20 (rys. 6). Sposob montazu poszczegolnych elementow kadluba (cz. 22-45) pokazują też rysunki 6, 11-14. Wykonanie kół rozpoczynamy od przygotowania mechanizmu kol skręcanych (cz. 46-50), tak jak to obrazują rys. 7, 15-17. Cz. 51-51d sklejamy wg rys. 18 i instalujemy do cz. 1a tak, zeby były ruchome (rys. 6). Sposob montazu kol (cz. 52-55) pokazują rys. 19-22, a błotnikow (cz. 56-58) - rys. 23. Na gotowych kołach powinno się namalowac pędzlem białe pasy kamuflazu. Sposob budowy mechanizmu napinającego (cz. 59) widac na rys. 15. Cz. 59e wklejamy w kadłub (cz. 2), cz. 59d nalezy wstawic do wnętrza bez przyklejania. Wiezę (cz. 60-62) sklejamy wg rys. 24, wybierając wczesniej wariant z KM (cz. 62) lub bez. Gąsienice z pojedynczych ogniw nalezy sklejac wg rys. 25. Powinno byc po 46 ogniw dla kazdej strony, po 23 szt. cz. 63 i 63a. W komplecie uwzględniono 4 szt. rezerwowe. Od dołu w cz. 63 mozna wyciąc kwadratowy otwor i od wewnątrz przykleić cz. 63b barwną stroną. Poszczegolne ogniwa łączymy w tasmy gąsienic drucikami (szpilkami bez lebkow) wykonanymi wg szablonu A4. Gotowe gąsienice zakladamy na kola (bez kleju). Jeżeli wykonujemy model w wariancie na kolach (bez gąsienic) - gąsienice skladamy na blotnikach (cz. 56-58). W tym przypadku paski cz. 57-58 przyklejamy dopiero po ulożeniu gąsienic na blotnikach.

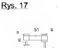
Gotowy model zaleca się wyretuszowac farbkami i ewentualnie pomalowac matowym lakierem bezbarwnym.

MODELIK 12/02	BT-5
ISSN 1428-3840	Wydanie I
Opracowanie modelu	D.Procenko & D.Hotkin
Ilustracja na okladce	Wojciech Sankowski
Redakcja numeru	Janusz Oleś
Druk	Drukarnia DB - Szczecin

Wydawca:
Wydawnictwo "MODELIK" - Janusz Oleś
74-100 Gryfino, ul. Szczecińska 10
Korespondencja:
"MODELIK", 74-100 Gryfino, skr. poczt. 125
tel./faks: (091) 40-45-299 e-mail: biuro@modelik.pl
www.modelik.pl

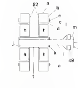

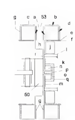
Rys. 17

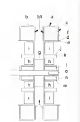
Rys. 18

Rys. 19

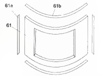
Rys. 20

Rys. 21

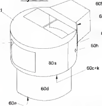

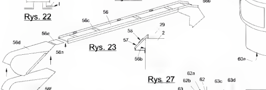
Rys. 22

Rys. 25

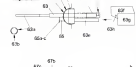
Rys. 24

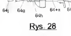

Rys. 23

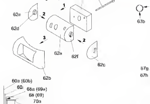
Rys. 27

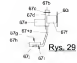

Rys. 28

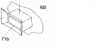
Rys. 26

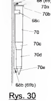

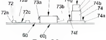
Rys. 29

Rys. 31

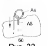

Rys. 30

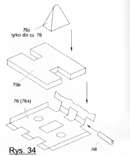
Rys. 32

Rys. 33

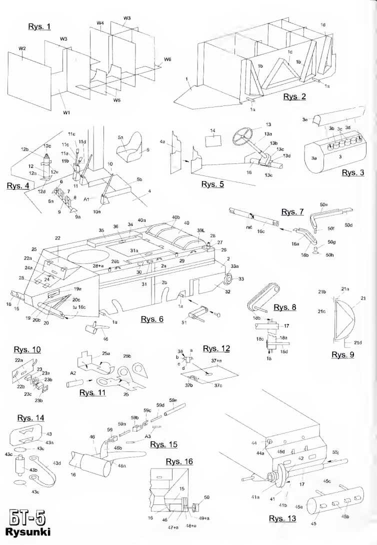
SZABLONY (1:1)

A1x2	A2x8
A3x4	A4x3
A5x3	A6x92

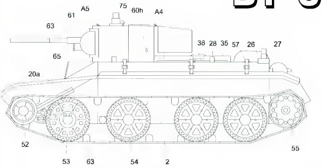
Rys. 34

БТ-5
Rysunki

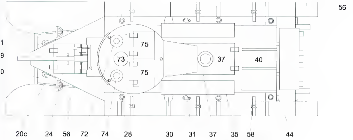

Rys. 1
W1 W2 W3 W4 W5 W6
Rys. 2
1 1a 1b 1c 1d
Rys. 3
3 3a 3b 3c 3d 3e
Rys. 4
4 5 5a 5b 6 6a 7 8 9 9a 10 10a 11 11a 11b 11c 11d 11e 12 12a 12b 12c 12d 12e A1
Rys. 5
4a 13 13a 13b 13c 13d 13e 14 16
Rys. 6
1a 2 2a 2b 15 16 19 19a 20 20b 20c 22 22a 24 24a 25 26 27 28 28+a 28b 29 30 31 31a 32 33 33a 34 35 36 39L 40 40a 40b 46 51
tu 16c
Rys. 7
nić 16a 16b 16c 50d 50e 50f 50g 50h
Rys. 8
16b 16c 16d 17 18 18a
Rys. 9
21 21a 21b 21c 21d
Rys. 10
22a 22b 23 23a 23b 23c 24
Rys. 11
A2 25 25a 25b
Rys. 12
38 a b c d 37+a 37b 37c
Rys. 13
17 41 41a 41b 42 44 44a 45 45a 45b 45c 45d 55j
Rys. 14
43 43a 43b 43c 43d
Rys. 15
16 46 46a 46b 59 59a 59b 59c 59d 59e A3
Rys. 16
15 16 46 47+a 48+a 49+a 50

БТ-5
Rysunki

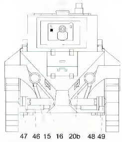
БТ-5

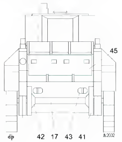
75 60h A4
61 A5
63
65
20a
38 28 35 57 26 27
52
53 63 54 2
55

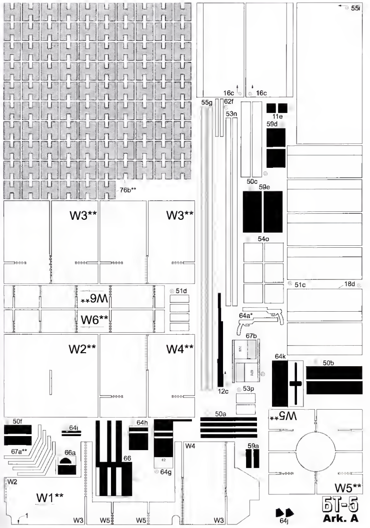
56
21
19
20
75
73
75
37
40
20c 24 56 72 74 28 30 31 37 35 58 44

47 46 15 16 20b 48 49

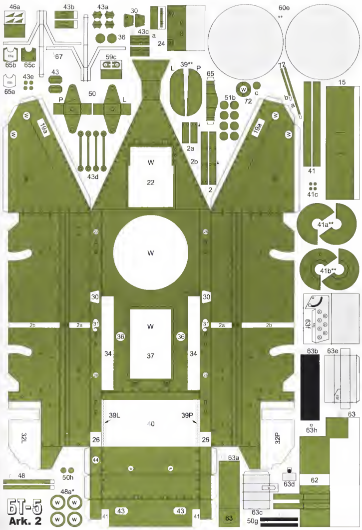
45
dp 42 17 43 41

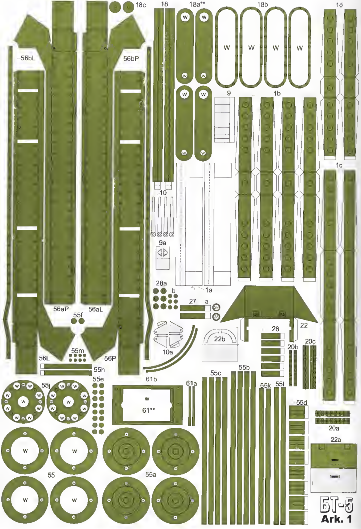
55i
16c
16c
55g
62f
53n
11e
59d
76b**
50c
59e
W3**
W3**
54o
51d
51c
18d
W6**
W6**
64a*
67b
W2**
W4**
64k
50b
12c
53p
50f
64i
64h
50a
W5**
67a**
66a
66
62
64g
W4
59a
W2
W1**
1
W3
W5
W5
W3
W5**
64j

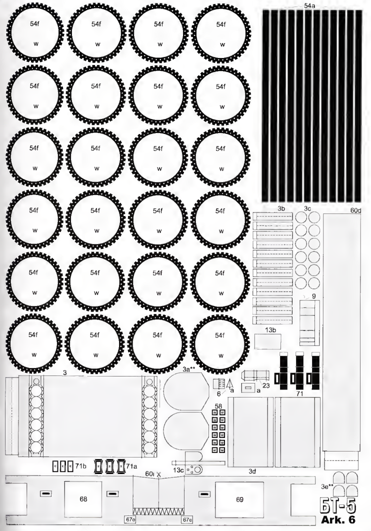
БТ-5

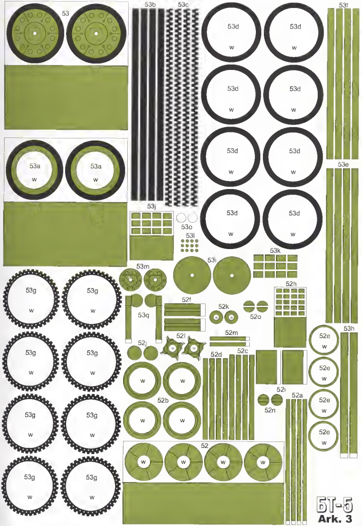
Ark. A

46a
43b
43a
30
a
24
60e
65b
65c
67
36
43c
59c
65a
43e
43
P
50
L
39**
65
72
c
b
a
15
51b
19a
W
22
2a
2b
2
43d
41
41c
41a**
41b**
28
30
31
36
34
37
63f
63b
63e
39L
40
39P
26
32L
32P
63
63h
44
63a
48
50h
48a*
63d
62
63c
50g
43
41

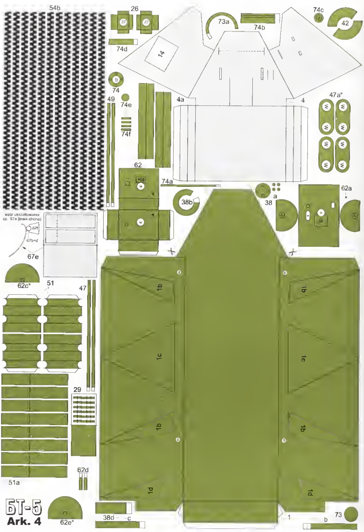
БТ-5
Ark. 2

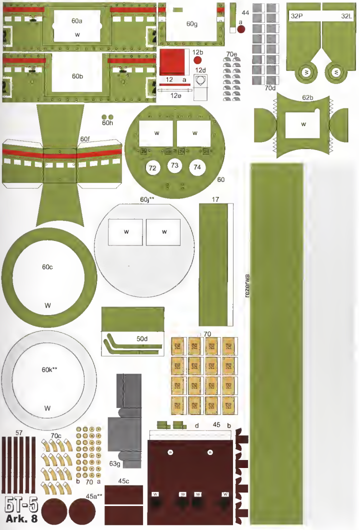

18c
18
18a**
18b
1d
56bL
56bP
9
1b
1c
10
9a
1a
28a
b
27
a
56aP
56aL
55f
22
10a
22b
28
20b
20c
56L
55m
56P
55h
55e
61b
61a
55c
55b
55k
55f
55d
61**
20a
22a
55
55a
БТ-5
Ark. 1

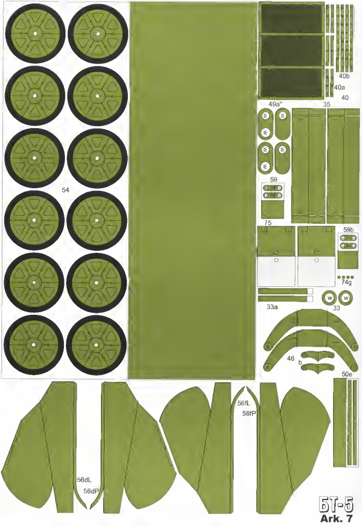

54f
w
54a
3b
3c
60d
9
13b
3
3a**
6
a
a
23
71
58
w
71b
71a
60i
13c
3d
3e**
68
69
67e
67e
БТ-5
Ark. 6

53
53b
53c
53d
53f
53e
53a
53j
53o
53l
53k
53m
53i
53g
52h
52f
52k
52o
53q
53h
52m
52j
52l
52d
52c
52e
52b
52i
52n
52a
52
w

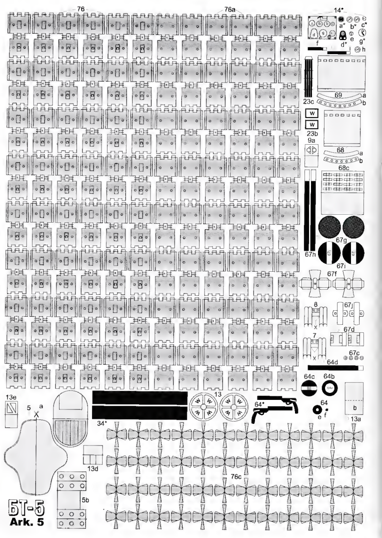
БТ-5
Ark. 3

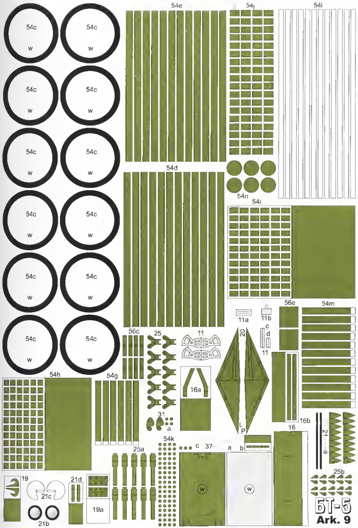

54b
26
27
27
74d
14
73a
74b
74c
42
74
74e
74f
49
4a
4
47a*
62
74a
38b
38
a
62a
wzór ukształtowania cz. 67e (lewa strona)
67f
67b+d
67e
62c*
51
47
1b
1c
1b
1d
29
51a
62d
БТ-5
Ark. 4
62e*
38d
c
1
73
b

60a
60g
44
a
32P
32L
12b
70e
12
a
12d
12e
70d
60b
62b
60h
60f
72
73
74
60
60j**
17
60c
rezerwa
50d
70
60k**
57
70c
d
45
b
63g
b
70
a
45c
45a**
БТ-5
Ark. 8

54
40b
40a
40
49a*
35
59
75
59b
74g
33a
33
46
b
50e
56fL
56fP
56dL
56dP
БТ-5
Ark. 7

76
76a
14*
a*
b*
c*
d*
e
f
g*
h
69
a
b
23c
23b
9a
68
a
b
68c
67g
67h
67i
67f
8
67j
67d
7
67c
64d
13e
5
a
13
34*
64*
64c
64b
64
e
f
b
13a
13d
76c
5b
БТ-5
Ark. 5

54c
w
54e
54j
54l
54d
54n
54i
11a
11b
56e
54m
c
d
11
56c
25
20
54h
54g
16a
L
P
31
a
16b
21
a
54k
c
37
a
b
16
25a
25b
19
21d
21c
19a
21b
БТ-5
Ark. 9